

Bankovní systém

Banky vznikají ve 12. století v italských městech s rozvinutým obchodem jako jsou Benátky, Janov, Florencie. (bankrot - lavice bankéře umístěná na tržišti, při bankrotu je lavice zlomena). Banky jako peněžní ústavy vznikly v době, kdy si rozvoj peněžní směny jejich vznik vynutil.

Vznik bank znamenal novou etapu ve společenské dělbě práce, z obchodu se vydělilo nové odvětví - bankovníctví. Banky zprvu obchodovali s penězi z ražených drahých kovů. Papírové peníze vznikly až v určitém stádiu ekonomiky (v českých zemích za vlády Marie Terezie).

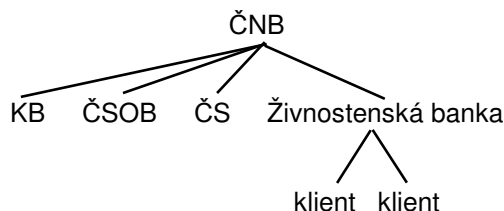
Bankovní systém je souhrn všech bankovních institucí v daném státě a souhrn vazeb mezi nimi.

Banky jsou peněžními ústavami, které mají v tržní ekonomice tři hlavní úkoly:

- 1) přijímání a půjčování kapitálu
- 2) zprostředkování platebního styku
- 3) nákup a prodej cenných papírů

Bankovní systém je dvoustupňový:

- 1) centrální banka
- 2) banky a finanční instituce

Nejvyšším řídicím orgánem ČNB je bankovní rada, která má 7 členů:

- 1 guvernér (Zdeněk Tůma)
- 2 víceguvernéři
- 4 vedoucí pracovníci

Aktivní a pasivní bankovní operace

Aktivní operace

- úvěrové operace (půjčky)
- pokladní hotovost
- hmotný a nehmotný majetek
- investice do cenných papírů

Pasivní operace

- vklady klientů (např. 6%)
- výpůjčky od jiných bank
- vlastní bankovní kapitál

Aktivní bankovní operace

aktivními bankovními operacemi rozumíme poskytování úvěru (pohledávky), které patří mezi aktiva, proto se tyto operace nazývají aktivní. Aktivní bankovní operace představují pro banku zisk.

Pasivní bankovní operace

soustředování vkladů klientů. Aby banka mohla provádět aktivní bankovní operace, musí nejdříve provést tyto pasivní.

1) Druhy bankovních vkladů:

- a) běžné - jsou to vklady, které lze kdykoli vyzvednout, banka s nimi nemůže dlouhodobě počítat (nízký úrok)
- b) terminované - to jsou vklady, které lze vyzvednout na základě předem ohlášené výpovědi (úrok stoupá úměrně s dobou uložení)

2) Podle klientů:

- a) vklady fyzických osob (sporožiro)
- b) vklady právnických osob

3) Podle uložené měny:

- a) korunové v Kč
- b) devizové v cizí měně

Úrokové sazby, inflace, měna

Úrokové sazby z úvěrů jsou:

- 1) diskontní sazba - nejnižší sazba
- 2) mezibankovní sazba - vyšší než diskontní, ale nižší než ostatní
- 3) sazba prima - používají banky při sjednání úvěrů s klienty
- 4) tržní sazba - používají se při sjednání úvěrů s ostatními, běžnými klienty

Inflace je projevem ekonomické nerovnováhy, jejím znakem je vzestup cen. Opakem inflace je deflace, o té hovoříme, jestliže dochází k poklesu cenové hladiny

Druhy inflace:

- 1) inflace mírná - tempo růstu cen nepřekročí tempo růstu národního důchodu, nevznikají vážné ekonomické problémy.
- 2) inflace pádivá - peníze se znehodnocují, lidé přestávají důvěřovat peněžnímu systému, tempo produktivity práce zaostává za tempem růstu cen.
- 3) hyperinflace - úplný rozpad peněžní soustavy a vůbec celkové ekonomiky, peníze přestávají plnit funkci všeobecného ekvivalentu, dochází ke znehodnocování peněz.

Měna je soustava peněžních jednotek, u nás je od 1.1.1993 základní peněžní jednotkou Česká koruna. Konvertibilita měny - volná směnitelnost na cizí měnu.

Od roku 1991 existuje tzv. vnitřní konvertibilita koruny, po vstupu do Evropské Unie bude zavedeno Euro.